

De verschillen tussen een bloemrijke akker en een bloemenweide

Akkers en graslanden hadden vroeger naast een agrarische functie ook een hoge ecologische waarde, doordat er minder meststoffen beschikbaar waren en technische hulpmiddelen waren beperkt. Door intensivering van de landbouw zijn bijna alle graslanden en akkers omgevormd naar monoculturen van slechts enkele gras- of graansoorten. Door een kleine bloemrijke akker of bloemenweide aan te leggen draag je al bij aan het versterken van het leefgebied van vlinders, bijen en andere insecten. Ook vergroot je het leefgebied van veel zoogdieren en (akker)vogels! Maar wat is het verschil tussen een bloemrijke akker en een bloemenweide?

Een akker wordt jaarlijks ingezaaid en geoogst en bestaat hoofdzakelijk uit granen zoals tarwe, rogge, haver en gerst. Vroeger zag je in iedere akker wel klaprozen en korenbloemen bloeien, doordat het zaad minder nauwkeurig werd geschoond en doordat niet met bestrijdingsmiddelen gewerkt werd. Overhoekjes in het perceel werden nog wel eens overgeslagen met oogsten, omdat deze niet goed bereikbaar waren of te nat. Daarnaast ging de oogst minder efficiënt dan tegenwoordig, waardoor op veel plekken graan achterbleef op het perceel. Alles bij elkaar bijzonder geschikte plekken voor akkervogels, allerlei zoogdieren en insecten. Met het inzaaien van akkerbloemen wordt dit akkersysteem nagebootst, de akkerbloemen kunnen eventueel aangevuld worden met (oude) granen. Akkerbloemen zijn echte pioniers, planten (meestal eenjarig) die zich gespecialiseerd hebben om zich snel te ontwikkelen op pas omgewerkte grond, net als graansoorten. Vandaar dat zij zich heel goed thuis voelen op akkers die regelmatig, jaarlijks of tweejaarlijks, bewerkt worden. Als deze cyclus doorbroken wordt zullen de akkerbloemen verdwijnen.

Een bloemenweide is een graslandvegetatie met verschillende soorten graslandbloemen, hier vindt geen regelmatige grondbewerking plaats. De bloemen in een bloemenweide zijn meerjarig. Meerjarige bloemen komen ieder jaar (of zelfs meerdere keren per jaar) op uit de wortels, net als grassen. Door gericht uitvoeren van maaibeheer en het afvoeren van maaisel (!) wordt een bloemenweide in stand gehouden. Een bloemenweide kan vanuit een bestaand grasland ontwikkeld worden met het juiste beheer. Als je deze ontwikkeling wil versnellen, kan de bloemenweide ingezaaid worden. In dit geval zullen er de eerste jaren veel bloemen in de bloemenweide voorkomen, deze bloemrijkdom kan de jaren erna wat afnemen als de bloemenweide tot rust komt.